

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **HOPR TRADE CZ, s. r. o., v úpadku**, se sídlem Libušina 667/72, Chválkovice, Olomouc, zastoupena JUDr. Stanislavem Lžičarem, daňovým poradcem se sídlem Navrátilova 666/7, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Mgr. Ing. Petra Hýsková**, se sídlem Tyršova 1835/13, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2020, č. j. 23264/20/5100-41453-711400, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 18. 5. 2021, č. j. 65 Af 53/2020 - 53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost osoby zúčastněné na řízení **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení o kasační stížnosti **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Osobě zúčastněné na řízení **se vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 5.000 Kč, který jí bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Finanční úřad pro Olomoucký kraj (dále jen „správce daně“) rozhodnutím ze dne 11. 12. 2019, č. j. 2072320/19/3101-51523-803716, zamítl žádost žalobce o vyplacení přeplatků plynoucích z úroků z neoprávněného jednání správce daně ve smyslu § 254 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve výši 1.300.219 Kč (přiznaných správcem daně rozhodnutím č. j. 1791920/19/3101-51523-803716), ve výši 2.180.477 Kč (přiznaných správcem daně rozhodnutím č. j. 1792309/19/3101-51523-803716) a ve výši 1.773.958 Kč (přiznaných rozhodnutím správce daně č. j. 1792347/19/ 3101-51523-803716); (dále jen „úroky z neoprávněného jednání správce daně“). Důvodem zamítnutí žádosti bylo zajištění finančních prostředků podle § 79e zákona č. 141/1960 Sb., trestního řádu,

usnesením vydaným Krajským soudem v Brně – pobočka ve Zlíně č. j. 69 T 3/2019, který v trestní věci obviněného žalobce rozhodl o zajištění částky ve výši 150.321.576,67 Kč na účtu č. 705-47623811/0710 vedeného u České národní banky.

[2] Žalovaný zamítl odvolání žalobce v záhlaví specifikovaným rozhodnutím.

[3] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) z judikatury Ústavního soudu dovodil, že proti zajištění finančních prostředků je třeba bránit se v rámci trestního řízení za pomoci nástrojů, které žalobci poskytuje trestní řád. Žalovaný i správce daně tedy byli vázáni usnesením o zajištění a nemohli žádosti o vyplacení vyhovět. Ani námitku, že zajištěné prostředky nemohly představovat výnosy z trestné činnosti, jelikož se jednalo o úroky z neoprávněného jednání správce daně, neshledal krajský soud důvodnou, jelikož ji měl žalovaný uplatnit v rámci řízení o zajištění. Z uvedených důvodů proto žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Osoba zúčastněná na řízení, insolvenční správce žalobce (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu jeho nezákonnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Uvedla, že z rozhodnutí správce daně ani žalovaného není zřejmé, zda se finanční prostředky představující nárok žalobce nacházejí na účtu správce daně dotčeného usnesením o zajištění. Z obsahu spisu a výpisu z osobního daňového účtu žalobce plyne, že správce daně částku nárokovanou v současném řízení na účet nepřipsal. Na účtu podléhající zajištění tedy nikdy nebyl a není evidován daňový přeplatek z titulu neoprávněného jednání správce daně. Jelikož zajištění dopadá na účet, na který požadovaná částka nebyla připsána, je nesprávný závěr krajského soudu ohledně nemožnosti její výplaty. Dle stěžovatelky tedy nemohli být správce daně a žalovaný vázáni usnesením o zajištění, jak uzavřel krajský soud, pokud není zřejmé, že se dané finanční prostředky nacházely na dotčeném účtu. Dále uvedla, že zvolený postup měl vést ke zvýhodnění jednoho z věřitelů žalobce.

[6] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že účet postižený zajištěním je sběrný účet pro účely daně z přidané hodnoty, na který přijímá platby související s touto daní a z něj také provádí související platby (vyplacení nadměrných odpočtů a jiných vratitelných přeplateků a příslušenství daně). Pro posouzení, zda má žalobce u správce daně nějaký přeplatek, není rozhodný stav peněžních prostředků na bankovním účtu, ale stav jeho osobního daňového účtu, který správce daně vede v rámci evidence daní. Pokud by tedy správce daně chtěl vyplatit žalobci úroky z neoprávněného jednání správce daně, činil by tak z účtu na nějž dopadá zajištění a nemohl by tak s určenou částkou vůči žalobci disponovat. V dalším se ztotožnil s rozhodnutím krajského soudu.

III. Replika stěžovatelky a vyjádření žalovaného

[7] Stěžovatelka v replice zejména rozporovala vyjádření žalovaného, že účet podléhající zajištění je jediným účtem, který využívá pro účely daně z přidané hodnoty. Uvedla příklady dalších účtů, které má správce daně k dispozici a ze kterých mohl platbu

úroků z neoprávněného jednání správce daně provést. Dále argumentovala, že v jiné věci vyplatil správce daně žalobci přeplatek vzniklý u daně z přidané hodnoty z jiného účtu, než který podléhal zajištění. Správce daně tedy prokazatelně pro účely daně z přidané hodnoty užívá i další účty.

[8] Žalobce se ztotožnil s argumentací stěžovatelky v podané kasační stížnosti i replice.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval přípustností kasační stížnosti ve smyslu § 104 s. ř. s. Podala ji osoba zúčastněná na řízení (§ 34 s. ř. s. ve spojení s § 102 s. ř. s.). Soud nepochybně stěžovatelčino právo podat kasační stížnost, jelikož v souladu s judikaturou byla účastníkem již v řízení před krajským soudem a náleží jí tedy právo kasační stížnost podat.

[10] Protože se žalobce nacházel v úpadku (ten byl zjištěn usnesením Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 9. 11. 2016), je nutné se zabývat otázkou, zda mohl v nyní souzeném případě podat žalobu proti rozhodnutí žalovaného. Aktivní legitimaci společnosti v úpadku (dlužníka), pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 10. 7. 2018, č. j. 4 As 149/2017 – 121, č. 3767/2018 Sb. NSS. Dospěl k závěru, že dlužník „*je (či se může stát) i nadále účastníkem řízení ve správním soudnictví a má plné oprávnění v něm činit veškeré procesní úkony*“. Zvláštní postavení v řízení dlužníka má také jeho insolvenční správce, který se může stát osobou zúčastněnou na řízení.

[11] Žalobce měl v době podání žaloby (dne 31. 8. 2020) schválen reorganizační plán usnesením Krajského soudu v Ostravě – pobočkou v Olomouci ze dne 13. 2. 2017, mohl tedy žalobu podat. Rozhodnutím téhož soudu ze dne 7. 9. 2020 byla reorganizace žalobce přeměněna v konkurs. Krajský soud proto vyzval stěžovatelku, jako insolvenční správkyni žalobce, připsím ze dne 12. 10. 2020, zda bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Stěžovatelka sdělila soudu, že hodlá uplatňovat své právo, ovšem na soudem zaslanou žalobu ani na vyjádření žalovaného nijak nereagovala.

[12] Je nutné připomenout, že řízení před krajským soudem je v dispozici žalobce, jenž jako jediný byl oprávněn vymezit konkrétní rozsah přezkumu prováděného soudem, a to formulací žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Žalobními body je krajský soud vázán, nad jejich rámec může přihlídnout toliko k nicotnosti správního rozhodnutí (§ 76 odst. 2 s. ř. s.) či vadám řízení, které brání projednání žaloby v rozsahu řádně uplatněných žalobních bodů (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 – 84).

[13] V nyní souzeném případě tedy rozsah soudního přezkumu vymezil žalobce podanou žalobou. Namítl, že zajištění jeho finančních prostředků (usnesením vydaným Krajským soudem v Brně – pobočka ve Zlíně sp. zn. 69 T 3/2019) se vztahuje jen na majetkovou podstatu, která je výnosem z trestné činnosti. Úroky z neoprávněného jednání správce daně dle jeho názoru nepředstavovaly výnos z trestné činnosti, a proto se na ně nemohlo vztahovat zmíněné usnesení. Krajský soud k této žalobní námitce uzavřel, že proti zajištění finančních prostředků je třeba brojit v rámci trestního řízení a že dopadá na

celkovou částku, nikoliv na konkrétní plnění, a je proto na trestním soudu, aby posoudil rozsah zajištění.

[14] Stěžovatelka však v kasační stížnosti vznesla zcela nová tvrzení, a to že finanční prostředky nebyly na zajištěném účtu připsány, a že existuje více účtů, na nichž správce daně eviduje finanční prostředky daňového subjektu; vznesla tedy nová tvrzení, která nebyla (ani nemohla být) řešena krajským soudem vzhledem k dispoziční zásadě zakotvené v § 75 s. ř. s. Kasační námitky tak představují novum, kterým se Nejvyšší správní soud není oprávněn zabývat, jak plyne z § 104 s. ř. s. Ostatně stěžovatelka by tyto námitky nemohla uplatnit ani před krajským soudem, jelikož dle § 34 odst. 3 s. ř. s. jako osoba zúčastněná na řízení nedisponovala předmětem řízení, tj. nemohla rozhojňovat žalobní body uplatněné žalobcem. Obsahem kasační stížnosti není ani tvrzení o pochybení krajského soudu podřaditelné pod § 103 odst. 1 písm. c) nebo d) s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud uzavírá, že stěžovatelka podala kasační stížnost z jiných důvodů, než jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., a proto ji shledal nepřipustnou (§ 104 odst. 4 s. ř. s., srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2020, č. j. 8 Afs 378/2018 - 43, nebo ze dne 2. 9. 2021, č. j. 9 As 106/2021 - 48).

V. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost stěžovatelky podle § 104 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a § 120 s. ř. s.

[17] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[18] Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, o vrácení poplatku za kasační stížnost osobě zúčastněné na řízení, neboť její kasační stížnost byla odmítnuta. Soudní poplatek bude vrácen ve lhůtě dle § 10a odst. 1 téhož zákona.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. září 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu